

Ομιλία 25η Μαρτίου 1821

Σήμερα γιορτάζουμε δύο ξεχωριστά γεγονότα, δύο μεγάλα θαύματα:

Το πρώτο είναι ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ, η αναγγελία της σαρκώσεως του θεανθρώπου Χριστού, για τη λύτρωση του ανθρώπινου γένους από τα δεσμά της αμαρτίας.

Το δεύτερο είναι η επέτειος της 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1821, η έναρξη της ελληνικής επανάστασης, που αποτελεί το σημαντικότερο ιστορικό γεγονός της νεώτερης ιστορίας μας.

Μετά την άλωση της Κων /πολης το 1453 για 400 ολόκληρα χρόνια οι Έλληνες υφίστανται τις ταπεινώσεις της πιο σκληρής σκλαβιάς.

Οι Τούρκοι εφαρμόζουν το βίαιο εξισλαμισμό, το παιδομάζωμα, τη βαριά φορολογία, την αναγκαστική ναυτολογία, τις αρπαγές και τις σφαγές, προκειμένου να υποτάξουν τους Έλληνες. Όμως οι πρόγονοί μας, παρά τα μαρτύρια, κατόρθωσαν να διατηρήσουν την εθνική τους συνείδηση και να μην αφομοιωθούν μέσω της Ορθόδοξης πίστης και της ελληνικής γλώσσας. Πίστευαν ακράδαντα ότι είναι οι συνεχιστές όχι μόνο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, αλλά και της αρχαίας Ελλάδας.

Σ' αυτό συνέβαλε κυρίως η Εκκλησία, το κρυφό σχολείο και οι δάσκαλοι του Γένους, όπως ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ο Ρήγας Φεραίος, ο Αδάμ. Κοραής, ο Ευγένιος Βούλγαρης, ο Άνθιμος Γαζής, ο Κων/νος Κούμας,

που έσπειραν το σπόρο της λευτεριάς και τον πότισαν με το αίμα τους.

Σ' αυτά τα σκληρά χρόνια που «όλα τα 'σκιαζε η φοβέρα και τα πλάκωνε η σκλαβιά», το φρόνημα των Ελλήνων δεν κάμφθηκε.

Περίπου 150 εξεγέρσεις τοπικού χαρακτήρα ξέσπασαν πριν το 1821, που όμως πνίγηκαν στο αίμα. Αξίζει ν' αναφέρουμε ενδεικτικά την εξέγερση στα Γιάννενα το 1611 με πρωταγωνιστή τον μητροπολίτη Λαρίσης Διονύσιο τον Φιλόσοφο που οι Τούρκοι περιπατητικά αποκαλούσαν Σκυλόσοφο, ο οποίος κατάφερε να ξεσηκώσει 1100 παληκάρια και να κάψει το παλάτι του πασά. Για να τον τιμωρήσουν παραδειγματικά οι Τούρκοι, αφού κατέπνιξαν την επανάσταση, τον οδήγησαν στο πιο φοβερό μαρτύριο: τον έγδαραν ζωντανό.

Χωρίς αμφιβολία η Ελληνική επανάσταση είναι ένα θαύμα σύμφωνα με τους ίδιους τους πρωταγωνιστές της. Γράφει ο στρατηγός Μακρυγιάννης «στο θαύμα κι όχι στη λογική χρωστάει την ανάστασή του το Γένος μας». Η λογική έλεγε ότι δεν μπορούσαν λίγοι ξυπόλυτοι κι άσπλοι να τα βάλουν με την πανίσχυρη Οθωμανική Αυτοκρατορία. «Ο κόσμος μας έλεγε τρελούς», γράφει ο Κολοκοτρώνης στα Απομνημονεύματά του, «Ημείς, αν δεν ήμεθα τρελοί δεν εκάναμε την επανάσταση, διότι ηθέλαμε συλλογιστεί δια πολεμοφόδια, καβαλαρία και πυροβολικό». Επιπλέον στην Ευρώπη, οι Μεγάλες Δυνάμεις κάτω από τη σημαία της Ιερής Συμμαχίας ήταν εχθρικές προς την

ελληνική επανάσταση.

Κι όμως η προετοιμασία από τη Φιλική Εταιρεία, που έδρασε με μυστικότητα, καθώς και η ένοπλη δράση των Κλεφτών και των Αρματολών τόνωσαν την αγωνιστικότητα των Ελλήνων που με το σύνθημα ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ, όλοι μαζί με ομοψυχία ρίχτηκαν σαν λιοντάρια στον αγώνα. Γράφει ο Κολοκοτρώνης:

«Όταν αποφασίσαμε να κάμωμε την επανάσταση, δεν εσυλλογιστήκαμε ούτε πόσοι είμεθα, ούτε πως δεν έχουμε άρματα, ούτε ότι οι Τούρκοι εβαστούσαν τα κάστρα και τας πόλεις...αλλά ως μια βροχή έπεσε σε όλους μας η επιθυμία της ελευθερίας μας και όλοι και ο κλήρος και οι προεστοί και οι καπεταναίοι και οι πεπαιδευμένοι και οι έμποροι, μικροί και μεγάλοι, όλοι εσυμφωνήσαμε εις αυτόν τον σκοπό και εκάναμε την επανάσταση»

Πρώτος ο Αλέξανδρος Υψηλάντης κήρυξε την επανάσταση στο Ιάσιο της Μολδοβλαχίας στις 24 Φεβρουαρίου 1821, αλλά μετά την ήττα των Ελλήνων στο Δραγατσάνι ο αγώνας συνεχίστηκε στην Πελοπόννησο. Στην Αγία Λαύρα υψώθηκε το λάβαρο της επανάστασης στις 23 Μαρτίου από τον Ανδρέα Λόντο και την ίδια μέρα ελευθερώνεται η Καλαμάτα από τον Θ. Κολοκοτρώνη, τον Παπαφλέσσα και άλλους οπλαρχηγούς. Στις 25 Μαρτίου ελευθερώνεται η Πάτρα και ο επίσκοπός της Παλαιών Πατρών Γερμανός ορκίζει τους αγωνιστές στην πλατεία του Αγίου

Γεωργίου.

Η θυσία του Αθανασίου Διάκου στις 22 Απριλίου στη γέφυρα της Αλαμάνας, του Οδυσσέα Ανδρούτσου στις 8 Μαΐου στο Χάνι της Γραβιάς, η κατάληψη της Τρίπολης στις 23 Σεπτεμβρίου 1821 και η καταστροφή της Στρατιάς του Δράμαλη στις 26 Ιουλίου 1822 στα Δερβενάκια αποτέλεσαν γεγονότα που εδραίωσαν την πίστη των Ελλήνων και χαλύβδωσαν τη θέλησή τους, για την κατάκτηση της ελευθερίας. Οι Έλληνες ενωμένοι έγραφαν χρυσές σελίδες στην ιστορία μας γεμάτες ηρωισμό και αυτοθυσία.

Εκτός όμως από τις επιτυχίες υπήρξαν και μεγάλες καταστροφές και ολοκαυτώματα. Η καταστροφή της Χίου στις 31 Μαρτίου 1822, η συντριβή των Ελλήνων στη μάχη του Πέτα της Ηπείρου στις 4 Ιουλίου 1822, λόγω κακής οργάνωσης, η εμφύλια διαμάχη το 1824, που οδήγησε στη φυλάκιση του Κολοκοτρώνη, ο οποίος αποφυλακίσθηκε το 1825, για να αντιμετωπίσει την απειλή του Ιμπραήμ ήταν οι πιο κρίσιμες στιγμές. Ακολουθεί η πολιορκία και η έξοδος του Μεσολογγίου που συγκίνησε τους ξένους και δημιούργησε το φιλελληνικό ρεύμα. Το 1827 η μεταστροφή της αγγλικής πολιτικής και ο ανταγωνισμός των Μεγ. Δυνάμεων οδήγησαν στη ναυμαχία του Ναυαρίνου και στην υπογραφή του Πρωτοκόλλου της Ανεξαρτησίας (3 Φεβρουαρίου 1830) που καθόριζε τα στενά όρια του πρώτου Ελληνικού κράτους. Ευτυχώς, "ο Θεός είχε υπογράψει την ελευθερία της Ελλάδας και

δεν επήρε πίσω την υπογραφή του", όπως έλεγε ο γέρος του Μωριά και ο αγώνας του ελληνικού λαού απέδειξε ότι η πίστη στην ελευθερία, η αγωνιστικότητα και η ισχυρή θέληση ενός λαού μπορούν ν' αλλάξουν την ιστορική του μοίρα.

Γνωρίζοντας, λοιπόν, ότι εσείς που είστε το μέλλον της πατρίδας, εσείς που μεταφέρετε όλα τα χαρακτηριστικά της ελληνικής ψυχής ακολουθήστε τη συμβουλή του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη και του Αδαμάντιου Κοραή. Ο πρώτος, ο αγράμματος πρωταγωνιστής της Επανάστασης, στην ιστορική του ομιλία στην Πνύκα προέτρεψε τους νέους να σκλαβωθούν στα γράμματά τους και να δοθούν στις σπουδές τους. Ο δεύτερος με την προστακτική του «δράξασθε παιδείας» κάθιστά σαφές ότι μόνο μέσα από την παιδεία θα γίνετε ελεύθεροι άνθρωποι και όποιος είναι ελεύθερος συλλογάται καλά και άρα ενεργεί σωστά.